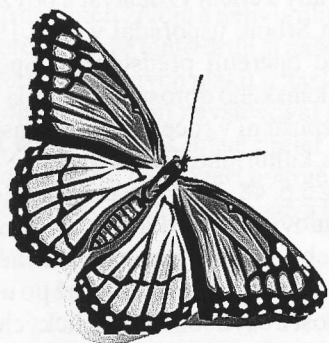

ZPRAVODAJ

OBSAH:

1. Slovo starosty obce
2. Kultura na Veselici v průběhu času
3. Ptactvo našeho blízkého okolí
4. Podivná „zařízení“ v Pokornovém lomu
5. Co nového ve Vlčím Poli
6. Za zvěří našich luk a lesů
7. Autobusová zastávka
8. Památky Libáňska
9. Výlet do Pekla
10. Velikonoce a jaro
11. Informace z činnosti SPOZ
12. Společenská kronika

26

červen 2006

Vážení spoluobčané, milí čtenáři našeho Zpravodaje.

Uplynul další půlrok a máme v ruce další vydání Veselického zpravodaje, které je opět obsáhlé a zajímavé. V uplynulém čase jsme se vážně obávali hrozby ptačí chřipky, které jsme v naší republice odolávali z celé Evropy nejdéle. Několik vážných případů se objevilo v jižních Čechách. K našemu kraji se tato epidemie naštěstí nerozšířila.

V našem kraji byl při jarním tání sněhu vyhlášen kvůli povodním stav ohrožení.

V naší obci byl jediný objekt zasažen přívalem vody z polí, sklep domu paní Bukové. Na odčerpání vody ze zahrady a příkopu se podíleli hasiči z Veslice a z Března.

V měsíci březnu firma Compag vyhlásila sběr nebezpečného odpadu. V našich domácnostech se pravděpodobně žádný takový odpad nenachází, protože auta odjela prázdná. Další sběr tohoto odpadu proběhne v podzimních měsících. Termín bude znovu včas vyhlášen veřejným rozhlasem.

V květnu na obecním úřadu byl Krajským správním orgánem proveden audit hospodaření obce. Závěrečná zpráva bude vyvěšena na úřední desce.

V obci Veselice se uskutečnily ve dnech 2.–3. 6. 2006 volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Obecní úřad má internetovou adresu – obecveselice@seznam.cz

Přichází čas letních dovolených, do kterého Vám, vážení čtenáři, přeji mnoho krásných zážitků. Prožijte příjemně a ve zdraví dny zaslouženého volna.

Pažout Miroslav

KULTURNÍ ŽIVOT NA VESELICI V PRŮBĚHU ČASU

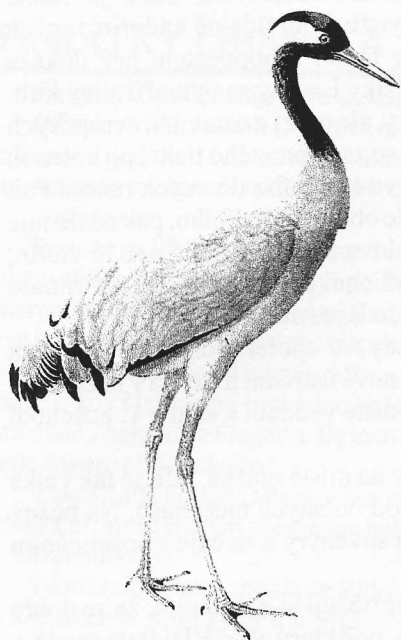
Obec Veselice žila velmi bohatým vzdělávacím, kulturním a společenským životem. Bylo to v roce 1920, kdy byla 9. ledna založena obecní knihovna vedená prvním knihovníkem Josefem Švejdou, který podlehl v roce 1922 svému zranění z první světové války a novým knihovníkem byl jmenován Josef Pažout, zaměstnanec státních drah. Knihovna obsahovala 200 svazků, které většinou převzal od starosty židovské obce Leopolda Picka v německém jazyce, a které do češtiny přeložil Josef Vajs, obchodník ve Veselici a předal je nově založené knihovně v roce 1921.

Knihovna se postupně rozšiřovala a v roce 1964 po přestěhování do obecního domku již měla 53 stálých čtenářů a v roce 1960 již přečetla třetina obyvatel Veselice celkem 820 knižních svazků. V roce 1971 obdržela knihovna čestné uznání od ONV v Mladé Boleslavi, kam byly postupně předány svazky příslušnému knižnímu fondu. V roce 1910 významně ovlivnil kulturní život Veselice kroužek divadelních ochotníků pod vedením pana Jana Totha, přednosty železniční stanice v Domousnicích. Valná hromada kroužku zvolila předsedou Františka Matouška a režisérem Josefa Pažouta z č.p. 15. Kroužek uskutečnil ve Veselici 22 divadelních představení, 14 plesů a 1 operetu. Také zábavní a vzdělávací kroužek, založený v roce 1921 malozemědělskou jednotou sociální strany s cílem vzdělávat a povzbuzovat dorůstající generaci, v čele s předsedou Janem Nygrinem a jednatelem Josefem Srbou, uspořádal v roce 1923 ples v maskách, dalších 5 společenských večírků, 3 divadelní představení a jedno operetní představení. Spolek pro nedostatek členů byl rozpuštěn v roce 1934. V roce 1928 založená skupina republikánského dorostu, obohatila kulturní život ve Veselici uspořádáním 16 divadelních představení a 15 plesů. Po svém rozpuštění v roce 1938, její nástupkyně strana Národní jednoty, uspořádala 8. ledna ples. Významným působením se do kulturního života Veselice zapsal, v roce 1921 založený sbor hudebníků, v čele s kapelníkem Bohumilem Jírovcem z č.p. 48, který byl též ředitelem kůru v chrámu Páně v Řítonicích. Chránová hudba byla veselickou záležitostí. Chránový sbor vedla paní Bohumila Novotná. Nástupem okupace ČSR fašistickým Německem a zřízení Protektorátu Čechy a Morava nastalo značné utrpení českého národa, jeho ponížení a postupné ničení. Kulturní život ve Veselici se postupně začínal rozvíjet až po ukončení německé okupace a zrušení tolik nenáviděného Protektorátu Čechy a Morava. Radost z osvobození veselických občanů z okupace ČSR, vedla postupně k obnovení divadelních kroužků, tanečních zábav i společenských besed a plesů. Utvořený kroužek Svazu čs. mládeže sehrál od dubna 1949 do roku 1951 celkem 4 divadelní představení. V lednu 1951 uspořádala ples KSČ, 17. února ples Myslivecká společnost. Osvětová beseda uspořádala 2 taneční zábavy, zajistila promítání 3 filmů a několik přednášek. Postupně zajistila opět v roce 1952 promítání filmů, 6. března ples, 1. května Májovou veselici s tancem, 4. září posvícenskou zábavu a další 3 filmová představení. V roce 1955 byl 1. února založen Svaz čs. mládeže, jehož předsedkyní se stala paní Zdeňka Šimáčková. Byl uspořádán 1. ples a taneční zábava. Sousedskou taneční zábavu pořádalo 16. prosince JZD, na které hostoval estrádní soubor z Liberce. V dalších letech byly obnoveny pravidelné posvícenské zábavy. Sbor dobrovolných hasičů založený v roce 1898 svým předsedou Adolfem Vepernerem, ředitelem Domousnického panství, se stal dalším nositelem zábavy. V roce 1921 se stal předsedou 30. členného sboru dobrovolných veselických hasičů František Matoušek a velitelem František Rýdl. Od roku 1923 do roku 1959 sbor hasičů uspořádal 26 plesů a mnoho dalších přátelských schůzek. Nedílnou součástí kulturního života ve Veselici se stala v roce 1959 založená odbočka Čsl. červeného kříže v čele s Karlou Bukovou, která uspořádala několik plně navštívených dětských zábav a velmi mnoho zdravotnických přednášek, vedle zajišťování mladých dobrovolnic na vyškolení zdravotnic, zejména na chirurgickém oddělení nemocnice v Mladé

Boleslavi. Mimo svoje odborné kulturní a vzdělávací činnosti získala i mnoho dobrovolných dárců krve. V roce 1977 jich bylo již 21. Za mnohanásobný dobro-volný odběr krve obdržela Jaroslava Bečanová, Jaroslava Křížová a Ladislav Pokorný bronzový odznak vzorných dárců krve. Stříbrný odznak získal František Bucek, Josef Matoušek a Marie Tauchmanová. Stříbrnou plaketu F. Ján-ského získali za 20 odběrů krve František Bucek, Karla Buková a ing. Miroslav Halama a další dobrovolní dárci krve. V roce 1993 byla odbočka ČSČK Veselice umístěna na prvním místě okresu Mladá Boleslav a Karla Buková jmenována její doživotní předsedkyní.

Nastalý široký vědecko-technický rozvoj v následujících letech na kulturním úseku zaznamenal obrovský rozvoj sdělovací techniky, televize, radia, různých přehrávačů, modernizace filmového a divadelního umění, což vede postupně k novému přístupu člověka k vlastnímu životu a celé společnosti k tvorbě nového stylu moderního člověka. Přitom všem bychom neměli zapomínat na kulturní život ve Veselici v minulosti, jehož kladné působení na občany Veselice, bylo velmi povzbuzující.

Ing. Doškář Josef, Csc

PTACTVO NAŠEHO BLÍZKÉHO OKOLÍ

Dnešní článek je věnován známému ptačímu druhu, který bezesporu patří k těm nejimpozantnějším ptákům na světě.

V ČR hnízdí pouze jeden druh a je to **Jeřáb popelavý** (*Grus grus*)

První, skutečně doložené hnízdění, bylo prokázáno teprve nedávno a to v roce 1989 na Českolipsku. Pak přibýlo ještě několik dalších hnízdních lokalit. V roce 1996 bylo prokázáno hnízdění tohoto ptáka na Kopidlsku, což je za humny naší oblasti.

Jeřáb popelavý k nám přilétá brzy z jara a obsazuje své hnízdiště opakovaně i po několik let. Žije v monogamii a oba partneři jsou k sobě vázáni. Po přiletu na hnízdiště a zabydlení začne probíhat tok.

Doprovází ho zvláštní „jeřábí tanec“ s poskakováním, ukláněním a potrubováním.

Své hnízdo staví nejčastěji uprostřed bažiny, avšak na suchém místě. Bývá to většinou hromada různého rostlinného materiálu. Hnízda jsou zpravidla používána po několik let. Ve snůšce bývají 2-3 vejce. Sedí na nich oba partneři po dobu cca 30 dní. Po vylíhnutí dospělí odvádějí mláďata do nízkých porostů, kde žijí skrytě kolem 2 měsíců, než začnou létat. Pak se z hnízdiště pomalu vytrácejí, většinou v doprovodu starších ptáků.

Vzhledem k vzácnému výskytu a pověstné opatrnosti tohoto druhu, nelze uvádět přesné lokality výskytu, aby nebylo zasahováno do jejich života a nebyla ohrožována hnízdní úspěšnost.

Je velice potěšující, že tento druh si našel nová hnízdiště právě v našem kraji. A proto tento ptačí druh, který je veden na červené listině ohrožených ptáků si zaslouží mimořádnou ochranu!

Začátkem dubna t.r. jsem navštěvoval lokality, kde byli tito ptáci již dříve pozorováni. Dne 16. 4. 2006 jsem při této příležitosti viděl v okolí Libáně přelet deseti exemplářů těchto krásných a vzácných ptáků. Jednalo se o nové ptáky, které k nám dotahují, nebo kteří pokračují v tahu na severnější hnízdiště. Vidět takový počet vzácných ptáků najednou pohromadě, je pro člověka se srdcem a láskou k přírodě, silný zážitek.

Josef Antoš
Řitnice

FOTBALOVÉ HŘIŠTĚ

Cestou z Veselice do Domousnic jsem se zastavil na fotbalovém hřišti ohraničeném závorou proti vjezdu vozidel a překvapeně jsem se díval na potrhání sítě různě záplatovaných fotbalových branek a poté na protější stranu hřiště, kde vedle naházených plachet upevněných na stráni ohraničující část hřiště a viděl jsem několik postelových matrací, ohniště, převrácené a rozbité grilovací zařízení, hromadu roští a množství různého odpadu. Dále mě velmi překvapila vykopaná místnost v náspu cesty vedoucí z hřiště na pole, vybavená pohodlným lehátkem a dalšími drobnostmi. Pozastavil jsem se nad „obohacením“ tohoto hřiště, které vždy žilo kopanou a smíchem zanícených fotbalistů, a tak na jejich fotbalové zápasy zůstane jen vzpomínka. Nic proti tomu, ale snad nám a především rodičům, naši mladí stojí za trochu zamyšlení nad jejich další životní cestou, a také za trochu našeho volného času, který bychom jim měli věnovat a to zejména činnosti v jejich volném čase.

Ing. Doškář Josef, Csc

CO NOVÉHO VE VLČÍM POLI

Dominantami obce Vlčí Pole vždy byly a neustále jsou zámek a dvůr. Obě tyto nemovitosti, jakož i všechny okolní polnosti a lesy vlastnila hraběnka Dalborge-Netolická. Mimo vlčopolské panství hraběnka však ještě vlastnila hrad Kost, celé kostecké polesí, dvůr Kdanice a dvůr Semtín. Celé toto velké bohatství pocházelo z doby po bitvě na Bílé Hoře z následného přerozdělování šlechtických majetků.

Hraběnka měla dceru, které se zde říkalo Komtesa. Ta byla provdána za hraběte Kinského, do jehož rukou, jako věno, tento rozsáhlý majetek přešel. Zámek pak sloužil jako letní sídlo rodu Kinských.

Po roce 1948 byl celý majetek Kinských znárodněn. Vlčopolský dvůr převzaly Státní statky. Zámek nejdříve převzalo ministerstvo školství a osvěty, pak ministerstvo stavebnictví a poté ministerstvo sociální péče, které zde zřídilo Domov důchodců.

Po roce 1989 byly tyto majetky v poměrně špatném stavu v restitucích vráceny hraběti Kinskému, který má dnes své hlavní sídlo na zámku Karlova koruna v Chlumci nad Cidlinou. Polnosti pronajímá panu Balákovi ze Sobotky. Budovy dvora zakoupil málo známý podnikatel, který všechny budovy postupně opravuje a připravuje k využívání. (Kéž by podobný osud potkal i dvůr na Veselici).

Zámek, zámecká zahrada i zámecký park sloužily ještě i po restituci určitou dobu jako Domov důchodců. Hrabě Kinský jej pak prodal. Novými majitelkami zámku jsou Valerie Schořová a její devatenáctiletá dcera Petra, které původně bydlely v Mladějově. Založily Občanské sdružení pod názvem MATKA LASANA, které je řádně zaregistrováno u MV ČR. Podstatou činnosti tohoto sdružení je pomáhat lidem s využíváním údajně nadpřirozených schopností mladičké Petry Schořové, která si nechává říkat Matka Lasana. Díky těmto schopnostem prý dokáže probudit v člověku vnitřní sílu a lásku a pomoci mu tak od jeho problémů. Kolem Matky Lasany se vytvořil silný kult. Mnoho lidí ji uvěřilo a hledá u ní pomoc. Jezdí sem za ní lidé nejen z celé naší republiky, ale také i z ostatních evropských zemí. Hlavní rituál se koná v podvečer ve velkém sále v 1. zámeckém poschodí. Lidé se za naprostého ticha, po kolenou pomalu posouvají k, v křesle sedící, Matce Lasaně. Ta nejprve vezme sehnoutou hlavu klečícího do svých rukou. Pak krátce uchopí jeho ruce a zahledí se mu do očí. Dlaň její pravé ruky ještě zakrouží vedle obličeje klečícího, pak následuje drobný úklon a setkání a ozdravná kůra jsou u konce. Vše se odehrálo bez jediného slova a netrvalo déle než 15 vteřin. Rituál pak pokračuje bez jakéhokoli přerušení dál, až se u jejího trůnu vystřídají všichni přítomní. Na závěr rituálu přicházejí někteří účastníci s hudebními nástroji a celý sál zpívá písně o Matce Lasaně, o lásce a o Bohu.

Zámek prošel náročnou opravou a rekonstrukcí. Dlažba na chodbách i obklady ve společných sprchách a na toaletách září čistotou a novotou. Ve dvaceti střídmě zařízených pokojích pro hosty je nové ústřední topení a v každém je 7 až 8 čistě povlečených postelí. Pokoje jsou společné pro muže a ženy. Široké schodiště vedoucí k sálu v 1. poschodí i samotný sál jsou vyzdobeny a osvětleny mysticky.

Oprava a rekonstrukce zámku byla provedena dobře a jistě také nákladně. Je tedy na místě otázka, kde se tak velké prostředky vzaly? Jejich původ je širší veřejnosti neznámý. Zřejmě pochází z darů od bohatých mecenášů. Na běžný provoz zámku pravděpodobně stačí peníze vybrané za ubytování, za občerstvení, za suvenýry a za čaje s požehnáním Matky Lasany, což není nikdo jiný, než paní Valerie, tedy biologická matka Petry.

A jak se na nezvyklé sousedy dívají místní starousedlíci? „Berou je na vědomí, neztěžují si a jsou rádi, že se dobře starají o zámeckou budovu i zahradu“, říká pan Jiří Vyníkal, starosta Dolního Bousova, pod který obec Vlčí Pole spadá.

(V článku jsou použity některé informace z reportáže otištěné začátkem roku 2005 v deníku Právo).

Ing. Jiří Campr

ZA ZVĚŘÍ NAŠICH LUK A LESŮ

Daněk skvrnitý (*Dama dama*).

Rod daňků je dalším zástupcem spárkaté zvěře. Jejich letní červenohnědý šat je bíle skvrnitý. Skvrny jsou uspořádány do podélných řad. Břišní strana, vnitřní strany běhů a zrcátko (ocásek) jsou čistě bílé. Zimní šat daňků je tmavohnědý. Skvrny jsou pak málo zřetelné nebo zanikají. Paroží mají daňci lopatkovitě rozšířené.

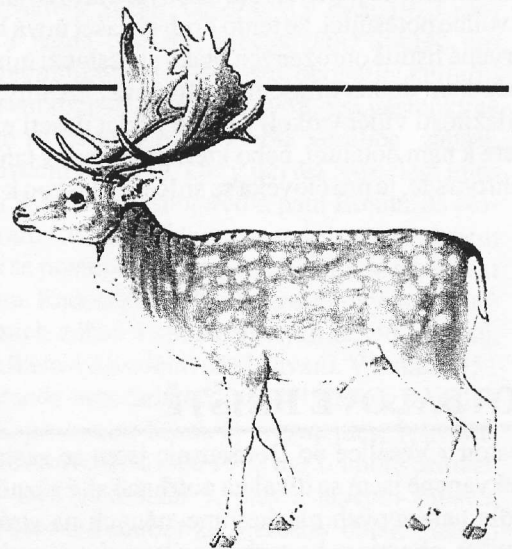
U nás je daněk skvrnitý chován od konce středověku v oborách, tu a tam je v přírodě i volně. Jeho původním domovem bylo Středomoří a Malá Asie, kde se zachoval v malých zbytcích dodnes. První zprávy o daňcích na našem území pochází z doby Ferdinanda Habsburského. Tehdy je vypustili z pardubické obory do přírody. Protože daňci škodili na polích, museli je pochyťat. Poté se daňci dlouhou dobu chovali jen v oborách. Od konce minulého století žijí na mnohých místech opět volně a znamenitě se jim daří.

Hluboké lesy daňci nemilují, drží se ve světlých hájích, prostoupených četnými palouky. Parohy, které dozrávají až počátkem září, shazují daňci v květnu. Dančí říje probíhá během října. Tehdy se samci ozývají rocháním, které vzniká tím, že vztahují vzduch do sebe. Daněk shromažďuje kolem sebe větší množství danělek s dančaty.

Samec bez ohánky, která je 16 až 19 cm dlouhá, bývá 130 až 150 cm dlouhý a v kohoutku 85 až 90 cm vysoký.

Dnes se daněk uměle pěstuje v západní, ve střední a v jižní Evropě. Vyskytuje se však i v západní Ukrajině a v Po-baltkých republikách, snad i v severní Africe.

Čas od času se daněk objeví i v našem okolí.

Hajný Miloslav Konývka
Záhuby

AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA VE VESELICI – LHOTKÁCH

Když začal jezdit autobus osobní dopravy ve Veselici v říjnu 1951 a to vždy v úterý, středu a pátek z Libáně do Mladé Boleslavi byla postavena prozatímní čekárna na návsi v roce 1957. Stálá čekárna na autobusové lince z Lična, Bačalek, Veselice do Mladé Boleslavi byla postavena v říjnu 1973 také ve Veselici – Lhotkách v hodnotě 30 000 Kčs, přičemž celkové náklady činily 22 000 Kč. Na její stavbě bylo totiž brigádně odpracováno 660 hodin z čehož 400 hodin bezplatně.

Čekárna byla vybavena velkými okny zasklenými do železné konstrukce, pevnou střechou a uvnitř umístěnými lavičkami s tabulí k vylepení jízdního řádu a různých důležitých oznámení občanům. Před vchodem do čekárny bylo postaveno ochranné zábradlí, aby nedošlo při příjezdu autobusu k případnému zranění. Čekárna byla plně využívána občany jezdícími do práce, k lékaři, na nákupy a zejména dětmi jezdícími do školy. Čekárna a její vybavení byla plně srovnatelná s obdobnými čekárnami v obcích kudy projížděla pravidelná autobusová linka.

V průběhu času byla tato čekárna nezodpovědnými lidmi devastována. Okna byla vytlučena a později nahrazena plechovou výplní, lavičky zmizely, ochranné zábradlí bylo vytrženo a místnost čekárny naplněna po zemi se válejícími různými odpady. Stala se postupně místem k občasným schůzkám mládeže, které schází odpovídající kulturní a sportovní vyžití.

Ing.Doškář Josef Csc.

PAMÁTKY LIBÁŇSKA

Na okraji Českého ráje, nedaleko obce Libáň se nachází pozdně barokní zámek Dětenice.

Od roku 1503 vlastnil Dětenice mocný český panský rod Křineckých z Ronova. Roku 1587 přestavěl Bohuslav Křinecký z Ronova gotickou tvrz na renezanční zámek. Jeho synovec, Jiří Křinecký, postavil v roce 1619 mohutnou věž, která se do dnešní doby zachovala takřka v původní podobě.

Zajímavost:

Protože se Jiří Křinecký v roce 1618 chlubil na pražském sněmu, že bude na míse ukazovati a po Dětenicích voziti s'atou hlavu císaře Ferdinanda II., byl po Bílé hoře jeho majetek zkonfiskován a Křinecký propadl hrdlem a měl být popraven na Staroměstském náměstí s 27 českými pány. Včas se mu však podařilo utéct do Saska. Protože měl velmi úspěch, zakopal celé své jmění v tajných chodbách sklepení dětenického zámku. Doposud se nepodařilo tento poklad objevit.

V roce 1622 získal zámek Albrecht z Valdštejna. V držení Valdštejnů byly pak Dětenice 100 let. Slavná byla doba pro zámek, když jej koupil hrabě Jan Kristián Clam-Gallas, který renezanční zámek přestavěl na pozdně barokní, podle projektu stavitele Zachariáše Fiegerta. Bylo to v letech 1762-1765. V této podobě můžeme zámek obdivovat dodnes, pouze obě křídla byla o patro nižší než střed.

V roce 1808 koupil Dětenice baron Jan Filip Wesseberg z Ampringen. Byl to významný rakouský diplomat, který se v roce 1848 stal ministerským předsedou habsburské monarchie.

Zajímavost:

Téhož roku však vypukla ve Vídni revoluce. Baron musel v přestrojení za žebráka před revolucionáři utíkat na svůj zámek v Dětenicích. Jeho syn Filip Wesenberg, nechal roku 1860 přezdobit zámek do pozdně klasicistního stylu, podle tehdejší módy. V roce 1873 se Filip Wesenberg ve Vídni zastřelil, neboť byl obviněn z vlastizrady. Protože byl maltézský rytíř, odkázal zámek Řádu maltézských rytířů. Zámek Dětenice byl jediným zámkem v Čechách, který kdy tento řád vlastnil. Zámek byl spravován prostřednictvím velkopřevorů a to hrabětem Kolovratem a knížetem Otheliem Lichnovským z Wandenberku a Voštic. Kníže Othelio Lichnovský Dětenice miloval a chtěl je učinit světoznámé. Zasadil se o vybudování železnice do Dětenic. Provedl poslední stavební úpravy zámku výstavbou dvou portiků (balkonů), nechal vybudovat novou vstupní bránu a do parku nechal převézt sochy z vídeňské opery, která v té době vyhořela.

Maltézští rytíři prodali zámek v roce 1903 židovskému velkopřemyslníkovi Adolfu Blochovi. Jeho syn pak veškeré jmění prohrál na burze.

V roce 1927 koupil Dětenice stavitel Emanuel Řehák, který celé Dětenické panství přivedl opět k prosperitě. Již tehdy za 1. republiky zpřístupnil část zámku veřejnosti. Bohužel však příchodem roku 1948 byl panu Řehákovi s manželkou přidělen jednopokojový byt na Kladně a v zámku byla zřízena dívčí zahradnická škola. Po několika letech tu byla zřízena zvláštní škola internátní, která zde byla do roku 1990.

V roce 1998 koupili zdevastovaný zámek manželé Ondráčkovi a po rozsáhlé, ale velice citlivé a šetrné rekonstrukci, zpřístupnili zámek Dětenice opět veřejnosti.

Zámek Dětenice v letech 1998-2000 byl renovován a po 60-ti letech znovu otevřen veřejnosti. Jedná se o dvou-patrovou čtvercovou pozdně barokní budovu s třípatrovou věží a portikusem. Součástí areálu jsou též budovy purkrabství a podzámčí. Na zámku je restaurace, pod portikusem je zahradní restaurace. V budově purkrabství je prodejna suvenýrů. V zámku je přístupných 16 zcela zařízených místností. Každá z místností byla restaurována. Lze zde vidět nástěnné malby al secco (nástěnná malba na suchou omítku) i al fresco (nástěnná /nástropní/ malba do vlhké omítky), barokní i rokokové štuky. Místnosti jsou zařízeny dobovým nábytkem, stylovými hodinami, českými křišťálovými a mosaznými lustry, kachlovými kamny, vzácnými koberci a obrazy, které jsou převážně z období baroka.

Místnosti jsou doplněny závěsy, květinovou výzdobou, ukázkami porcelánu a dalšími doplňky.

Na zámku je instalována ojedinělá sbírka zbraní Maltézských rytířů, pocházejících z 30-tileté války, rovněž je zde sbírka loveckých trofejí.

(Použito informací z regionálního zpravodajského servisu.)

Rudolf Dufek-dopisovatel

POZVÁNKA NA VÝLET NA KOLE DO PEKLA

Mladou a střední generaci z Veselice a okolních obcí, nebo čtenářů našeho Zpravodaje tímto článkem chceme získat pro hezký, zajímavý a velmi poučný výlet naším krajem. Jeho trasu uvedla paní Šárka Kalferstová ve svém článku uveřejněném v Pojizerských listech. Její výzva k výletu na kole do údolí Peklo, spojená se seznámením s krásami, pamětihodnostmi i historií našeho okolí, je skutečnou inspirací.

Známe zdejší kraj, ale musíme přiznat, že některá v tomto článku uváděná místa, pamětihodnosti i události z historie nás poučily, že v tomto směru jsou naše znalosti malé. Poznali jsme, že autorka článku má o našem okolí bohaté znalosti. Zvolená trasa výletu z Dolního Bousova do Libáně a do údolí Peklo u obce Skuřina to potvrzuje.

Z archivních materiálů si důkladně prostudovala údaje o jednotlivých místech, památkách a historických událostech a umně je při výletu využívá. Inspiruje výletníky k tomu, aby si její promyšlený článek důkladně přečetli. Pokud se na tento výlet vydáte, vezměte sebou své děti, nebo vnoučata. Váš společný výlet bude pro všechny rekreací a poučením.

A nyní vzhůru do Pekla

Váš výlet bude asi 24 km dlouhé kolečko, jehož startem i cílem je Dolní Bousov. Složitější je jenom terénní stoupání k rozcestí Křížanky, jinak je to bezvadná cesta. Město Dolní Bousov leží v údolí Klenice. Archeologické výzkumy dokládají, že místo bylo osídleno již v mladší a pozdní době kamenné i v době bronzové. První písemná zpráva je z roku 1318, kdy zde je připomínán Ctibor z Búsova. Na městečko byl Bousov povýšen někdy před r. 1497 a na město v r. 1600 císařem Rudolfem II. Byl mu udělen městský znak a další výsady. V roce 1673 si zde nechal hrabě Humprecht Černín z Chudenic postavit od předního architekta Franceska Caratti vikendovou rybářskou baštu. Ta později byla využita jako fara. V jejím sousedství stojí barokní kostel sv. Kateřiny z r. 1766. Má pozoruhodnou sochařskou výzdobu z dílny Jelínkovy. Poblíž zde stávala tvrz rytíře Búse z Búsova, po které obec dostala jméno. Tvrz zanikla za husitských válek. Na náměstí je empírová radnice z r. 1861 a mariánský sloup z první poloviny 18. století.

Z náměstí se vydáme po silnici směrem na Libáň. Vyjdeme z města, přetneme železniční trať a dojedeme do Vlčího Pole. První záznamy o této vsi a tvrzi se objevují v r. 1318, ve spojení se jménem rytíře Sudka z Vlčího Pole. V r. 1352 je zde uváděn farní kostelík. Mezi pozdějšími majiteli byl nejvyšší kancléř království českého Jan ze Šelmerberka. Dalšími Odkolkové z Újezdce, Polyxena z Lobkovic a Černínové. Kolem roku 1790 dal Vratislav Netolický přestavět starou tvrz u panského dvora na pohodlný jednopatrový zámek a v jeho okolí zřídil anglický park. Zámek byl obýván především v létě majiteli Kosteckého panství. Nejznámější z nich byl maršál Evžen Vratislav Netolický. Dojedeme vlevo k hlavní bráně zámku. Stavba spíše připomíná vilu, má mansardovou střechu s malými vikýři. Okna i dveře lemují jednoduché kamenné ostění. Po cestě vlevo uvidíme hezkou chalupu a vpravo za zdí cennou zámeckou kapli sv. Šimona a Judy. Svatyně původně gotická byla v r. 1683 zbarokizována. Hlavní oltář je z roku 1670. Zvon je z r. 1512.

Za zámkem se dáme cestou vpravo po modré. Čeká nás zde strmé stoupání. Po modré se dostaneme na rozcestí v polesí Křížanky. Odtud pojedeme dál po žluté a zamíříme k tajemnému kříži. Na tomto místě stávala ves Křížany s kostelíkem a tvrz Kříženec. Ves i tvrz byly vypáleny švédskými vojsky za třicetileté války. Zajímavý je osud kostelíka Nalezení svatého kříže. V roce 1710 byl již kostelík opuštěný, ale obyvatelé okolních vsí se svatostánku nechtěli vzdát. Lidé ze Zelenské Lhoty a Záhub zde na hřbitově pohřbívali své zesnulé, shromažďovali se na nešpory a chodili na poutě. Libáňský farář pod nějž farníci spadali to nelibě nesl. Farníci mu vyčítali, že je odírá a vybírá nebyvalé desátky. V květnu 1718 farář Stella zkonfiskoval kostelní zvonek a v květnové noci roku 1719 nechal svatyni s pomocí úřadů pobořit. Na stranu poddaných se postavila roku 1735 markýza z Westerloo, vdova po hraběti Františku Josefu Černínovi. Sdělila pražské konzistory, že mrzutostí zde zavinil libáňský farář svou chamtivostí. Mírněji si dle jejího názoru počínali hrubí zdejší sedláci než on vzdělanec. U zdejšího dřevěného kříže se v jeho okolí můžeme podívat na terénní nerovnosti, které připomínají existenci tvrze a vsi Křížany. Budeme dále pokračovat po zpevněné cestě ke zdejší hájovně a k silnici. Dáme se vpravo do osady Záhuby. Založili ji v roce 1646 obyvatelé zničené vsi a tvrze Kříženec. Připomene nám to pamětní kámen pod zvoničkou, položený zde ke 300. výročí vzniku osady.

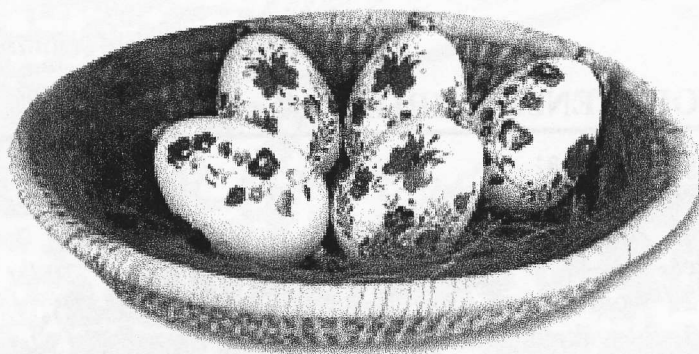
Pojedeme dál do osady Milkovice, která se připomíná tvrzi v roce 1369. Dojedeme na křižovatku u níž stojí socha sv. Václava a pokračujeme do Libáně. Mineme turistické rozcestí a dojedeme na obdélníkové náměstí. Pod náměstím stojí původně gotický kostel sv. Ducha, přestavěný v barokní v roce 1753. Fresky jsou z r. 1755 od J. Ha-agena, zařízení je barokní. Prohlédneme si sochu sv. Jana Nepomuckého z r. 1738, Ecce homo od Kofránka z r. 1819, sloup se sochou Panny Marie z r. 1738 a Husův pomník dle návrhu L. Šalouna zhotovený F. Bílkem v r. 1925. Většina města i s původní radnicí padla za obětí velkému požáru v r. 1800. V Libáni pobýval Jaroslav Vrchlický, často sem zavítal Bedřich Smetana, když doprovázel svého zetě do Starých Hradů. Je známý i krátký pobyt Jaroslava Haška. Ten se sem vydával za svoji milou a když mu došly peníze, klidně se vydal 68 km do Prahy pěšky.

Z Libáně se po zelené vydáme do Starých Hradů k mohutnému objektu čtyřkřídlého renezančního zámku. Dojedeme do středu obce, odkud se po zelené přes návrší a potok dáme k rozcestí pod Sedlištěm, kam vede silnička vpravo. My zde odbočíme vlevo do příjemného údolí Peklo. Cesta nás zde přivede k vodní nádrži. Přejdeme louku a v místě styku dvou údolí vystoupáme na ostroh. Odtud dojedeme do obce Skuřina, připomínané v roce 1383. Projedeme zářezem v pískovcových skalách a můžeme obdivovat několik statků pojizerského typu. V jedné ze zahrad zahlédneme sochu sv. Jana Nepomuckého z r. 1722. Po silnici pokračujeme do obce Mrkvovody, připomínané v r. 1316. Je tu 20 m vysoká lípa, (státem chráněná), zasazená v r. 1781 na paměť zrušení nevolnictví. Zde si prohlédneme několik pěkných

dochovaných statků. Pojedeme obcí kolem rybníčku, (a nejstaršího smírčího kříže v Českém ráji) do obce Markvartice. Jméno dostala od rodu Markvarticů, kteří zde v r.1188 měli tvrz. Jde o jeden z nejmocnějších českých rodů, který vlastnil rozsáhlé krajiny na Jičínsku, Sobotecku, Turnovsku a Česкодubsku. V obci najdeme několik půvabných dokladů lidové architektury. Z nich je to nejhezčí roubený patrový statek č.1 z r. 1809, s lomenicí a otevřenou pavlačí. Zdejší kostel sv. Jiljí je poprvé doložen ve 14. století. Ve druhé polovině 17. století byl zbarokizován.(Fara je ze století 18.) Z náměstí se vracíme na křižovatku silnic. Odtud po silnici bez značky pojedeme k Dolnímu Bousovu. V místech kde silnice uhýbá vpravo do údolí Kostecké strouhy, my pokračujeme přímo k obci Spařence. Na jejím kraji stojí hezký roubený statek. Cesta klesá k rybníčku. Nad ním vlevo si můžeme povšimnout stop v terénu, které připomínají zaniklý dřevěný hrádek neznámého jména ze 13. století. Dále zde jsou ve skále stopy stavení někdejšího mlýna. Silnice míří k lesu a serpentínami klesá k Dolnímu Bousovu.

(Použito informací regionálního zpravodajského servisu – článek Šárky Kalferstové.)

Rudolf Dufek
dopisovatel

VELIKONOCE A JARO

Kdo by neměl radost, že sluníčko opět začíná hrát a přírodě se po dlouhé zimě chce chlubit zelenou a postupně mnoha dalšími barvami. Ostatně zdravá barva i lepší nálada se vrací také lidem.

Jaro budiž pochváleno.

K oslavě jara patří hlavně Velikonoce. Pro křesťany jsou dokonce tím nejvýznamnějším svátkem v roce, spojeným s památkou umučení a vzkříšení Krista. Velikonoce se však slavily ještě v době předkřesťanské. Zřejmě navazovaly na židovský svátek pesach. Ten připomíná vysvobození Židů z egyptského zajetí a později také oslavu příchodu Mesiáše.

I pohané vítali jaro. Dobře věděli, že již nastává čas postarat se o zemědělskou půdu, aby bylo po celý rok co jíst.

Velikonoce lze také vnímat jako vztah slunce a měsíce, neboť mnoho činností v průběhu roku je řízeno slunovratem, rovnodenností a úplňkem měsíce. O datum Velikonoc se vedly dávné spory. Nejvážnější byly mezi Alexandrií a Římem. Tyto spory skončily koncem 6. století, kdy byl přijat způsob výpočtu data Velikonoc, tzv. EPAKTA. Toto datum vychází právě ze vztahu jarní rovnodennosti a úplňku měsíce. Velikonoční neděle, čili Hod Boží velikonoční je 1. nedělí po 1. úplňku, který nastane po 1. jarním dnu. Takto stanovená neděle může obecně být v rozmezí od 22. 3. do 25. 4. v roce.

Velikonoce jsou, byly a jistě dlouho budou časem radosti, hojnosti, dobré vůle, přátelství a také připomínáním si starých lidových zvyků. Pomlázka je symbol Velikonoc. Chodíme mrskat děvčata i ženy, aby byly zdravé, veselé a pilné celý rok! Pomlázka symbolizuje předání svěžesti, mladosti a zdraví mladého proutku do těla mrskané ženy. Koledovat s pomlázkou se chodí na znamení přátelství. Jako součást svátků Velikonočních vnímáme také vajíčko nebo kraslici. Velikonoční vajíčko je odpradávná symbolem plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení. Vajíčko je symbolem nového života již od pohanských dob.

Dobрым starodávným velikonočním zvykem je také drkání. To odjakživa nahrazovalo o velikonocích obecní zvonění. Na Zelený čtvrtek dopoledne všechny zvony odlétaly ke kontrole do Říma. Drkání, které vždy obstarávala dětská mládež, pak nahrazovalo jejich zvonění.

Drkalo se na Zelený čtvrtek v poledne a večer, na Velký pátek ráno, v poledne, odpoledne a večer. Na Bílou sobotu se drkalo ráno. V poledne se již nedrkalo, protože během dopoledne se zkontrolované zvony z Říma navrátily. Během sobotního dopoledne se celý drkací rituál uzavřel návštěvou všech drkáčů každé domácnosti, kde dostávali za třídní drkání od hospodyň zaslouženou odměnu.

Jaro mělo své kouzlo prostě vždycky. Užijme si ho tedy spolu se sluncem a dobrou pohodou letos i v dalších letech.

Ing. Jiří Campř

Z ČINNOSTI SVAZU PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Za období prosinec 2005–květen 2006

Dne 10.12.2005 jsme připravily pro děti mikulášskou nadílku. Každé dítě do 15 let bylo obdarováno balíčkem se sladkostmi a ovocem od Mikuláše a pořádným vystrašením dvěma čerty. Při různých soutěžích, básničkách, písničkách si celé odpoledne užily ve veselé náladě.

Stalo se již tradicí uspořádat dětský maškarní karneval. Ve Veselské hospůdce se tak sešly šaškové, princezny, kovbojové, ale i bandité. Všechny děti v maskách dostaly dárek a pohoštění. Velice nás mrzí, že nepřišly všechny místní děti, pro které tuto akci hlavně připravujeme. Svou návštěvou nám však udělaly radost i děti z okolí. Všechny společně tančily, skotačily a bavily se při různých hrách a soutěžích, za které byly odměněny. Děti měly radost i z tomboly, za kterou děkujeme Všem, kteří na ni přispěli.

SPOZ byl blahopřát těmto oslavencům:

Buková Karolína	20.12. 2005
Čechovská Růžena	28.12. 2005
Kodrik Josef	2. 2. 2006
Nováková Marie	21. 3. 2006
Doškár Josef	27. 4. 2006

Blahopřejeme! Do dalších let hodně zdraví, štěstí, spokojenosti...

OÚ a SPOZ Bulířová Jarmila, Pažoutová Věra, Šafránková Marcela

SPOLEČENSKÁ KRONIKA – rok 2006

Životní jubilea:

75 let

30. 6. Antošová Ludmila, Veselice 1

60 let

2. 2. Kodrik Josef, Veselice 21

21. 3. Nováková Marie, Veselice 12

12. 6. Kodriková Marie, Veselice 21

55 let

18. 3. Ďoubalík Jaromír, Veselice 17

26. 4. Bravenecová Jana, Veselice 17

13. 6. Jakubec František, Veselice 48

50 let

16. 7. Rýdl Miloslav, Veselice 47

20 let

21. 3. Cidlina Pavel, Veselice 61

15 let

6. 1. Bucek Václav, Veselice 38

5 let

24. 1. Bravenec Jaroslav, Veselice 4

23. 4. Kadeřábková Tereza, Veselice 18

Šafránková Marcela

Poděkování

Srdečně děkuji za milé blahopřání a dárek k mým narozeninám obecnímu zastupitelstvu, panu starostovi a zástupcům SPOZ – paní Jarmile Bulířové a Věře Pažoutové.

Ing. Doškár Josef Csc.

Vzpomínka:

Dne 20. 5. 2006 zemřela ve věku nedožitých 86 let paní Růžena Čechovská.

Na Veslický zpravodaj přispěli:

Jakubcovi, J. Matoušková, P. Křížová, Z. Srb, J. Kotalíková, V. Bohuslav, L. Pelikán, L. Antošová, F. Chromovský, J. Šoltys, J. Maudr st., J. Fleková

Redakční rada Zpravodaje touto cestou všem přispívajícím upřímně děkuje!!!

Zpravodaj Veselice vydává Místní zastupitelstvo obce:

Redakční rada ve složení:

Předseda Ing. Jiří Campr

Členové:

Ing. Doškár Csc, M. Pažout, F. Pažout, F. Navrátil, J. Bulířová, Z. Oudrnická, M. Šafránková, J. Šoltys

Dopisovatel R. Dufek.

Zpravodaj vychází dvakrát ročně a je dodáván zdarma. Za obsah článků odpovídají autoři.

Prosíme o zasílání případných návrhů, finančních příspěvků a připomínek na adresu:
Paní M. Šafránková, Veselice č.p.8, PSČ 294 04 Dolní Bousov.